

T.C.
SAMSUN
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/108
KARAR NO : 2017/54

DAVACI : TÖM BELEDİYE VE YEREL YÖNETİM HIZM.
EMEKLİLERİ SENDİKASI
VEKİLİ : AV. SEVGİ KARADUMAN
Sümer 2 Sokak No:29/7 Kat:4 Kızılay Çankaya/ANKARA

DAVALI : ATAKUM BELEDİYE BAŞKANLIĞI-Atakum-SAMSUN
VEKİLİ : AV. RECEP BİLECİK
Bahçelievler Mah. İstiklal Cad. No: 162/2 Ar Apt. A Blok Da:2
İlkadım/SAMSUN

DAVANIN ÖZETİ : Davacı sendika, üyelerinin de görev yaptığı Atakum Belediye Başkanlığı tarafından başlatılan "Yüz Tanıma Sistemi İli Mesai Takibi" uygulamasına son verilmesi istemiyle 30.09.2015 tarihinde yaptığı başvurunun cevap verilmemek suretiyle zımnen reddine ilişkin işlemin; uygulamanın insan haklarına ve temel çalışma normlarına aykırı olduğu, özel hayatın gizliliğine ilişkin Anayasal ilkenin ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8.maddesinin ihlal edildiği, kamu hizmetinin daha etkin yürütülmesi amacıyla teknolojik imkanların kullanılması olanaklı olmakla birlikte kişisel verilerin kayıt altına alınmasının doğru olmadığı, uygulama ile amaçlanan kamu hizmeti arasında orantılılık bulunmadığı iddialarıyla iptalini istemektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden davanın süresinde açılmadığı, esastan ise, idarelerinde yüz tanıma sistemi olmayıp parmak izi kontrol sisteminin bulunduğu, sisteme kişinin parmak izinin bir kere tanıtıldığı ve cihaz belleğine yerleştirildiği, bu ize ilişkin görüntünün cihaz belleğinden hiç kimse tarafından elde edilmesine olanak bulunmadığı, satıcı firma, işveren veya polisin de kişisel veriye ulaşmasına olanak bulunmadığı, giriş-çıkış denetiminin güvenlik altına alınması amacıyla bu sistemin kurulduğu, yargı organlarının da bu sistemi hukuka aykırı bulmadığı gibi dünyanın gelişmiş bir çok ülkesinde de bu sistemin güvenlik amacıyla kullanıldığını ileri süren davalı idare, işlemin hukuka uygun olması nedeniyle davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Samsun 1. İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin süre aşımı itirazı yerinde görülmeyle dava dosyası incelenerek işin esasının gereği görüldü:

Anayasanın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Niteliği" başlıklı 12. maddesinde; "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder." hükmüne, "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı değişik 13. maddesinde, "Temel hak ve hürriyetler, özlere dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne, "Özel Hayatın Gizliliği" başlıklı değişik 20. maddesinde ise, "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir, özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine

T.C.
SAMSUN
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/108

KARAR NO : 2017/54

dokunulamaz. Milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kağıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hakimın onayına sunulur. Hakim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar. Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, **ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla** işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin "Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması" başlıklı 8. maddesinde, herkesin özel ve aile yaşamına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasî Haklar Sözleşmesinin "Mahremiyet Hakkı" başlıklı 17. maddesinde de, hiç kimsenin özel ve aile yaşamına, konutuna veya haberleşmesine keyfî veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemeyeceği; onuru veya itibarının hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılmayacağına, herkesin bu tür saldırılara veya müdahalelere karşı hukuk tarafından korunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 99 ve devam eden maddelerinde Devlet memurlarının çalışma saatleri ile günlük çalışma saatlerinin başlama ve bitme saatlerinin tespitine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olmakla birlikte, kamu görevlilerinin mesaiye devam durumlarının kontrolü konusunda ayrıntılı bir yasal düzenleme mevzuatımızda bulunmamaktadır. İdarelerce, gelişen teknolojinin kamu hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesini kolaylaştırıcı etki sağlaması amacıyla, kamu kesiminde kullanılmaya başlamasını doğal karşılamak gerekir. Ancak; teknolojinin kullanılarak kişisel verilerin kayıt altına alınması uygulamasının yukarıda belirtilen hükümlere uygun olması gerektiği kuşkusuzdur.

Personelin yüz tanıma sistemi ile mesai kontrolünün yapılması durumunun, temel hak ve hürriyetler içerisinde sayılan özel hayatın gizliliği ilkesi kapsamında kişisel bilgi veya kişisel verilerin alınması kavramları içinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mesai kontrol sisteminin şekli ve içeriği dikkate alındığında, sözü edilen uygulama ile kurumca amaçlanan kamu yararı arasında orantılılık bulunmadığından bu uygulama, anayasal ilke olan ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Anayasanın 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla sınırlanabileceği, değişik 20/3 maddesinde de, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceğinin belirtildiği, ancak konuyla ilgili bu aşamada yasal bir düzenlemenin yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Olayda, personelden kişisel veri alınması kapsamında olan "yüz tanıma sistemi" ile mesai takibi uygulamasının, kamusal alanda da olsa "özel hayatın gizliliği" ilkesi kapsamında bulunduğu anlaşılması karşısında; uygulamanın sınırlarını usul ve esaslarını gösteren bir yasal dayanağının bulunmaması, toplanan verilerin ileride başka bir şekilde

T.C.
SAMSUN
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/108
KARAR NO : 2017/54

kullanılmayacağına dair bir güvencenin mevcut olmaması gözönüne alındığında, yukarıda belirtilen temel haklar ve Anayasal ilkelerle bağdaşmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı anlaşılmıştır.

Öte yandan; davalı idare tarafından savunma dilekçesinde, uyuşmazlık konusu uygulamanın Parmak İzi Tarama sistemine ilişkin olduğu, Yüz Tanıma Sistemine ilişkin olmadığı iddia edilmekte ise de, özü itibarıyla bu her iki sisteminde kişisel veri alınması kapsamında olduğu da açıktır.

Nitekim, benzer nitelikteki uyuşmazlıklarda, Danıştay Beşinci Dairesinin 10/12/2013 tarih ve E.2013/5730, K.2013/9526 sayılı, 20/05/2014 tarih ve E.2013/7949, K.2014/4339 sayılı kararları da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 196,55 TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 990,00 TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, artan posta ücretinin karar kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Samsun Bölge İdare Mahkemesi'ne isnaf yolu açık olmak üzere, 18/01/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ALİ GÖKALP
97754

Üye
MÜSLÜM ÇİMEN
182214

Üye
DOĞAN BAŞER
192898

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u>		:
Başvuru Harcı	:	29,20 TL
Karar Harcı	:	29,20 TL
YD Harcı	:	48,10 TL
Vekalet Harcı	:	4,30 TL
Posta Gideri	:	85,75 TL
TOPLAM	:	196,55 TL